

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS
over het ontwerp van wet tot wijziging van de Wet op de
Rijksverzekeringsbank en de Raden van Arbeid, *Stb.* 1933,
598 (Wijziging bepalingen inzake de Rijksverzekeringsbank).

Nadat het Voorlopig Verslag der Commissie aan de Regering
was medegedeeld, is van haar ontvangen de navolgende

MEMORIE VAN ANTWOORD

Met voldoening nam de ondergetekende ervan kennis, dat vele leden, hoewel zij aan een verder gaande herziening — waarbij deze leden vermoedelijk het oog zullen hebben gehad op de positie van de Raden van Arbeid — de voorkeur zouden hebben gegeven, er toch begrip voor konden hebben, dat met het oog op een spoedige invoering der algemene ouderdomsverzekering de thans voorgestelde wijziging beperkt is gebleven tot de Rijksverzekeringsbank.

Met genoegen constateerde de ondergetekende voorts, dat deze leden zich in het algemeen zeer wel konden verenigen met de in het wetsontwerp voorgestelde uitvoering van de algemene ouderdomsverzekering, alsmede met de voorgestelde herziening van de bestuursvorm en van de naamgeving van de Rijksverzekeringsbank. Ook het in het ontwerp van wet gedane voorstel, de Sociale Verzekeringsbank te maken tot een zelfstandig, rechtspersoonlijkheid bezittend orgaan met een publiekrechtelijk karakter, kon de volledige instemming van deze leden wegdragen.

Het verheugt de ondergetekende, dat ook vele andere leden verklaarden met het wetsontwerp in te stemmen.

Naar het oordeel van enige leden, die het wetsontwerp wilden zien in het kader van de reorganisatie van de uitvoeringsorganen van de sociale verzekering, ware het beter geweest de wijziging in de bestuursvorm van de Rijksverzekeringsbank eerst in overweging te nemen als die reorganisatie voltrokken was, zodat het daarvan het sluitstuk zou hebben kunnen zijn.

De opvatting van deze leden kan de ondergetekende niet tot de zijne maken. Reeds enige jaren geleden is er van de zijde van de Tweede Kamer op aangedrongen de bestuursvorm van de Rijksverzekeringsbank te herzien en daarin het georganiseerde bedrijfsleven een plaats te geven. Juist het invoeren van de Algemene Ouderdomswet vormde een gereede aanleiding die herziening te bewerkstelligen.

Naar de mening van de ondergetekende zou men er de Regering terecht een verwijt van hebben kunnen maken, als zij deze gelegenheid niet had aangegrepen om de herziening van de bestuursvorm der Rijksverzekeringsbank ter hand te nemen, te meer, waar ook de S.E.R. in deze richting heeft geadviseerd. De omstandigheid, dat thans nog niet vaststaat, welke verzekeringen of delen daarvan in de toekomst aan de Bank zullen worden toevertrouwd, vormt naar de mening van de ondergetekende, nu vaststaat, dat de uitvoering van de algemene, het gehele volk omvattende, ouderdomsverzekering aan de Bank zal worden opgedragen, geen beletsel reeds op dit ogenblik tot herziening van de bestuursvorm der Bank over te gaan. De bevreemding van de aan het woord zijnde leden op dit punt kan de ondergetekende dan ook bepaaldelijk niet delen.

De ondergetekende wil er in dit verband ook nog op wijzen, dat het naar zijn mening geheel in de lijn van de ontwikkeling van de sociale verzekering hier te lande ligt een orgaan als de Sociale Verzekeringsbank, met aan het hoofd een uit de verschillende betrokken maatschappelijke groeperingen samengesteld bestuur, in het leven te roepen. Hij meent zijn opvattingen te dezen aanzien in de met de Staten-Generaal gewisselde stukken voldoende duidelijk tot uitdrukking te hebben gebracht. Daaruit blijkt tevens zijn voorkeur voor het bij het onderhavige ontwerp voorgestelde tripartite-orgaan boven een zuiver ambtelijk apparaat.

Naar de mening van dezelfde leden zou voorts, ermede rekening houdende, dat in het kader van de nog komende herziening van de invaliditeits- en ongevallenverzekering een deel van de administratie van de langlopende renten wellicht aan de Sociale Verzekeringsbank zal worden opgedragen, de herziening van de bestuursvorm van de Rijksverzekeringsbank enig uitstel hebben moeten lijden. Ook deze overweging kan de ondergetekende niet tot de zijne maken. De bedoelde administratie kan, naar zijn gevoelen, zonder enig bezwaar, wanneer zulks nodig zou blijken, door de Sociale Verzekeringsbank, als centraal orgaan, worden verricht.

Omtrent de stand van zaken met betrekking tot de reorganisatie van de uitvoering van de Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922 heeft de ondergetekende bij de recente behandeling van de begroting van het Ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid in de Eerste Kamer reeds uitvoerige mededelingen gedaan. Hij moge de leden, die over de gang van zaken op dit punt hun teleurstelling uitspraken, naar de desbetreffende mededelingen verwijzen (*Handelingen Eerste Kamer, 1955—1956, blz. 3265*). De reorganisatie van de uitvoering van de Ongevallenwet 1921 zal, evenals de herziening van de invaliditeitsverzekering, ter hand worden genomen zodra de ter zake onderscheidenlijk aan de S.V.R. en S.E.R. gevraagde adviezen zullen zijn ontvangen. Beide vraagstukken hangen overigens ten nauwste samen.

Sociale Verzekeringsbank. Dat de Sociale Verzekeringsraad wel wordt gehoord bij tussentijdse schorsing en ontslag van de voorzitter van de Sociale Verzekeringsbank, doch niet bij de benoeming van die functionaris — hetgeen vele leden een ietwat merkwaardige figuur achten — komt de ondergetekende alleszins juist voor. Wanneer tot schorsing of tussentijds ongevraagd ontslag moet worden overgegaan, is — dit spreekt voor zich zelf — er iets niet in orde. Het ligt voor de hand, dat de Minister, alvorens tot de maatregel van schorsing of ontslag over te gaan, het gevoelen inwint van de Sociale Verzekeringsraad, die uit hoofde van zijn toezicht op de Sociale Verzekeringsbank met eventuele onregelmatigheden op de hoogte zal zijn. Deze omstandigheid doet zich niet voor, als tot benoeming van een voorzitter moet worden overgegaan. In dit geval is inschakeling van het toezichthoudend college niet nodig en kan gevoeglijk worden volstaan met het „horen” van het bestuur der Sociale Verzekeringsbank, welker voorzitter het betreft. Volledigheidshalve zij nog opgemerkt, dat, waar het bij de benoeming voor de eerste maal van een voorzitter niet mogelijk is het bestuur der Bank vooraf te horen, hierin is voorzien door inschakeling van de Sociale Verzekeringsraad (artikel IV van het wetsontwerp).

Dat voor de vaststelling van het reglement voor de werkzaamheden van de Verzekeringsbank de Sociale Verzekeringsraad niet, maar voor de vaststelling van de geldelijke vergoeding voor de leden van het bestuur der Verzekeringsbank en voor de inrichting van de verslagen, statistieken en balansen wel wordt ingeschakeld, vindt zijn reden hierin, dat in het laatste geval de verantwoordelijkheid en rekenplichtigheid van de Bank aan de Sociale Verzekeringsraad uitdrukkelijk in het geding komt, terwijl zulks ten aanzien van het reglement der werkzaamheden niet het geval is, aangezien het hier voorschriften van interne regelende aard betreft.

Enige leden stelden de vraag, welke de positie van de voorzitter zal zijn. Wordt, zo vroegen zij, dit een volbetaalde functie of een niet ambtelijke, die als bijfunctie kan worden vervuld?

Welke positie — zo vroegen deze leden verder — zal de secretaris van het bestuur innemen?

De ondergetekende ziet vooralsnog de positie van de voorzitter van de Sociale Verzekeringsbank als een — overigens veel vereisende — nevenfunctie. De voorzitter zal, in overleg met en met steun van het bestuur, de hoofdlijnen van het te volgen beleid van de eerste dag af aan moeten aangeven, daarbij de uitvoering aan directie en afdelingshoofden overlatend. Dat zulks aan voorzitter en bestuur zware eisen zal stellen, wil de ondergetekende niet verhelen.

Het wetsontwerp kent niet de figuur van een secretaris van het bestuur. Of naast de directie aan een secretaris van het bestuur behoefte zal bestaan, dient aan het oordeel van het bestuur der Bank te worden overgelaten.

De mening van de aan het woord zijnde enige leden, die de voorziening met betrekking tot de huidige bestuursleden onbevredigend achtten, kan de ondergetekende bepaald niet delen. Naar zijn mening is het een eis van rechtvaardigheid en billijkheid, dat de huidige bestuursleden — evenals het omvangrijke personeel — hun positie in de gewijzigde apparatuur gewaarborgd zien. Overigens zijn de huidige bestuursleden uiteraard geheel vrij de hun door de wet gewaarborgde functie van directielid al dan niet te aanvaarden. Dat het nieuwe bestuur bij deze gang van zaken zelf geen invloed zal kunnen uitoefenen op de benoeming van de onder hem werkende directie, is een in de gegeven omstandigheden onvermijdelijke consequentie.

Naar aanleiding van de recente benoeming van een derde bestuurslid ter voorziening in de vacature-Jansen, deelt de ondergetekende mede, dat de Regering overwogen heeft de bestaande vacature aan te houden en de vervulling ervan over te laten aan het nieuwe bestuur. In dit licht moet ook worden gezien het optreden van de heer Kuiper als fungerend voorzitter, welke functie de heer Kuiper krachtens artikel 6, vierde lid, van de huidige wet op de Rijksverzekeringsbank en de Raden van Arbeid van rechtswege toekwam. Nadien bleek evenwel, dat, gezien de zeer omvangrijke taak van het Bankbestuur, de vervulling van de bestaande vacatures van lid en van voorzitter geen uitstel gedoogde, wilde er geen stagnatie in de werkzaamheden optreden. Dit heeft ertoe geleid alsnog tot de desbetreffende benoemingen over te gaan.

Raden van Arbeid. Wat betreft een spoedige regeling van de status en positie van de Raden van Arbeid, welke vele leden dringend gewent achtten, kan de ondergetekende mededelen, dat omtrent deze aangelegenheid een advies van de Sociale Verzekeringsraad in uitzicht is gesteld. Eerst na ontvangst van dit advies kan deze zaak ter hand worden genomen. Overigens wil de ondergetekende niet verhelen, dat, gelet op de in het verleden opgedane ervaring, hij ervan overtuigd is, dat de Raden van Arbeid in hun huidige structuur een waardevolle bijdrage zullen leveren tot een goede uitvoering van de komende ouderdomsverzekering. De ondergetekende is niet bevreesd, dat de naar de mening van de aan het woord zijnde leden tweeslachtige positie van de Raden van Arbeid tot moeilijkheden aanleiding zal geven. Dat ook hij overigens de uiteindelijke regeling van de positie van de Raden van Arbeid een urgente aangelegenheid acht, heeft hij in de Memorie van Antwoord aan de Tweede Kamer (blz. 2, rechterkolom) reeds te kennen gegeven.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken,
A. A. VAN RHJN.

De Commissie van Rapporteurs heeft gemeend met de mededeling van dit antwoord aan de Kamer haar Eindverslag te kunnen sluiten.

Vastgesteld 17 mei 1956.

CAMMELBEECK
SCHIPPER
VAN LIESHOUT
MOLENAAR.